

NÁVOD K OBSLUZE

PROMA

®
PROMA CZ s.r.o.
MĚLČANY 38, 518 01 DOBRUŠKA
CZECH REPUBLIC

**HYDRAULICKÝ LIS
HLR-10U**

L 001-03 09/2009

**ES- PROHLÁŠENÍ O SHODĚ
DECLARATION OF CONFORMITY
ДЕКЛАРАЦИЯ О СООТВЕТСТВИИ
DEKLARACJA ZGODNOŚCI**

MY:, WE:, МЫ:, MY: PROMA CZ s.r.o., MĚLČANY 38, 518 01 DOBRUŠKA, ČESKÁ REPUBLIKA

NÁZEV STROJE: Hzdraulický lis
PRODUCT NAME: Shop press
ИЗДЕЛИЕ: Пресс
NAZWA PRODUKTU: Hydrauliczny pras
ТYP: HLR-10
TYPE: HLR-10
ТИП: HLR-10
ТYP: HLR-10

Výrobce: PROMA CZ s.r.o., MĚLČANY 38, 518 01 DOBRUŠKA, ČESKÁ REPUBLIKA

Manufacturer: PROMA CZ s.r.o., MELCANY 38, 518 01 DOBRUSKA, CZECH REPUBLIC

Производитель: О.О.О. «PROMA CZ» Мелчаны № 38, п/и 518 01 г. Добрушка, Чешская республика

Producent: PROMA CZ s.r.o., MĚLČANY 38, 518 01 DOBRUŠKA, Republika Czeska

Příslušná nařízení vlády: 98/37/ES

According to the Directive: 98/37/EC

Согласно следующим предписаниям: 98/37/EC

Zgodnie z dyrektywą/dyrektywami: 98/37/EC

Použité harmonizované normy, národní normy a technické specifikace: EN 292-1:2000, ISO 12100-2:2004
EN 982:1997, EN 953:1998, EN 614-1:1997, EN 1037:1997, ISO 3864:1995, EN 1757-2:2002

Applied standards or standardized documents: EN 292-1:2000, ISO 12100-2:2004

EN 982:1997, EN 953:1998, EN 614-1:1997, EN 1037:1997, ISO 3864:1995, EN 1757-2:2002

СООТВЕТСТВУЕТ ТРЕБОВАНИЯМ НОРМАТИВНЫХ ДОКУМЕНТОВ: ГОСТ 12.2.009-99, ГОСТ Р 50786-95,
ГОСТ Р МК 60204.1-99

Stosowane normy lub normatywy: EN 292-1:2000, ISO 12100-2:2004, EN 982:1997, EN 953:1998,
EN 614-1:1997, EN 1037:1997, ISO 3864:1995, EN 1757-2:2002

Posouzení shody provedl: Strojírenský zkušební ústav, s.p., Brno, ČR, autorizovaná osoba AO 202

Approved by: Engineering Test Institute - Brno -Czech Republic, authorized person AO 202

СЕРТИФИКАТ ВЫДАЛ: SZU, s.p., Brno, Чешская республика

Zatwierdzone przez: Instytut Badań Technicznych Brno- Republika Czeska, osoba uprawniona AO 202

Poslední dvojčíslí roku v němž bylo označení CE na výrobek umístěno: 04

Last double number of the year, when the product was (CE) marked: 04

Двухзначное число года наименования (CE): 04

Ostatnie dwie cyfry roku, w którym produkt został oznaczony CE: 04

V Mělčanech dne: 16.08.2004

misto vydání, datum

locality, date

МЕСТО, ДАТЕ

miejsce i data wystawienia

Pavel Dubský, product manager

jméno a funkce odpovědné osoby

name, responsible person

ИМЯ, ПОСТ

imię i nazwisko osoby upoważnionej

podpis

signature

ПОДПИСЬ

podpis

OBSAH

1) Obsah balení	9) Údržba lisu
2) Úvod	10) Rozkreslení hydraulického systému
3) Účel použití	11) Seznam součástí
4) Technická data	12) Příslušenství a doplňky
5) Bezpečnostní štítky	13) Rozebrání a likvidace
6) Části stroje	14) Všeobec. bezpečnostní předpisy
7) Doprava a montáž	15) Záruční podmínky
8) Seřízení stroje	16) Záruční list

1 Obsah balení

Hydraulický lis je dodáván demontovaný ve dřevěném obalu s olejovou náplní s tímto příslušenstvím.

- 1/ 2x patice("L"-profil)
- 2/ 1x pracovní stůl
- 3/ 2x zajišťovací čep
- 4/ 2x pracovní deska
- 5/ 1x hydraulická hadice
- 6/ 1x pumpa
- 7/ 1x pístnice
- 8/ 1x sada těsnění

2 Úvod

Vážený zákazníku, děkujeme Vám za zakoupení hydraulického lisu HLR-10U od firmy PROMA CZ s.r.o. Tento stroj je vybaven bezpečnostním zařízením na ochranu obsluhy a stroje při jeho běžném technologickém využití. Tato opatření však nemohou pokrýt všechny bezpečnostní aspekty, a proto je třeba, aby obsluhující dříve, než začne stroj používat, pozorně přečetl tento návod a porozuměl mu. Vyloučí se tím chyby jak při instalaci stroje, tak i při vlastním provozu. Nepokoušejte se proto uvést stroj do provozu dříve, než jste si přečetli všechny instrukce a dokud jste neporozuměli každé funkci a postupu.

Dbejte zejména bezpečnostních instrukcí uvedených na štítcích kterými je opatřen. Tyto štítky neodstraňujte, ani nepoškozujte.

3 Účel použití

Stroj musí pracovat v dílenském prostředí jehož teplota nepřesahuje +40°C a neklesne pod +15°C. Hydraulický lis HLR-10U je určen pro používání v autodílnách, servisních dílnách, v malých i velkých provozech ale i v údržbářských dílnách. Vyznačuje se tuhou konstrukcí a velkým tlačným výkonem. Výhodou je polohovatelnost výšky pracovního stolu a sledování tlačné síly na měřáku v kg/cm.

4 Technická data

Kapacita	10 tun
Pracovní prostor	0-340 mm
Max. vysunutí pístu	180 mm
Šíře/výška	335/ 760 mm
Hmotnost	50 kg

5 Bezpečnostní štítky

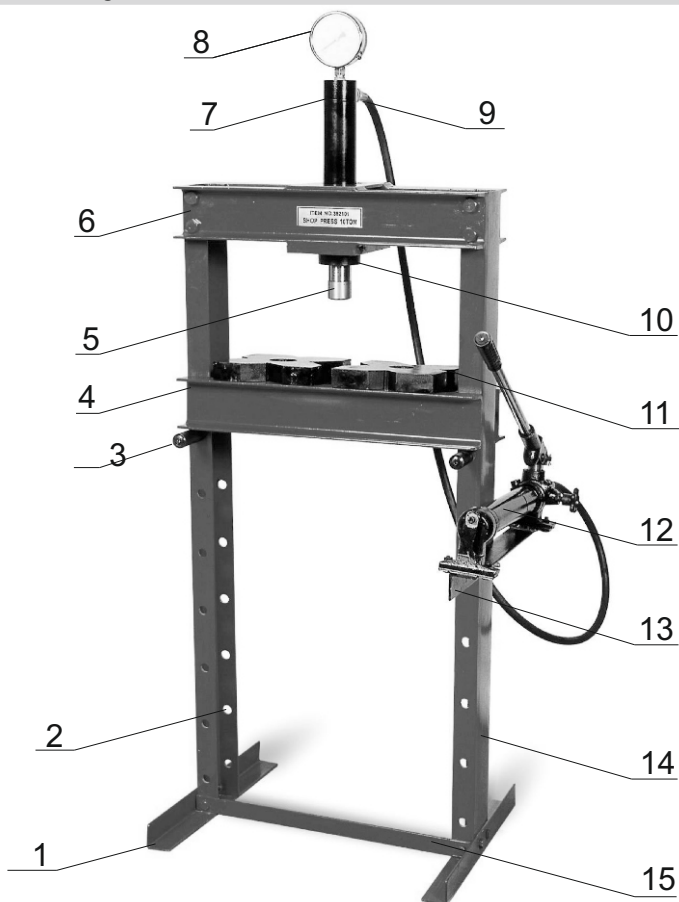
1

2

- 1) **Pozor! Před započítím práce na stroji čtete návod k použití!**
štítek je umístěn na stojanu hydraulického lisu
- 2) **Pozor! Nebezpečí úrazu horních končetin!**
štítek je umístěn na držáku pístnice hydraulického pístu

6 Části stroje

- 1) patice lisu
- 2) otvor pro výškové nastavení stolu
- 3) zajišťovací čep
- 4) stůl
- 5) tlačný píst
- 6) horní držák pístnice
- 7) pístnice

- 8) tlakoměr
- 9) tlaková hadice
- 10) kontramatice pístnice
- 11) pracovní deska
- 12) olejová pumpa
- 13) držák pístnice
- 14) stojna
- 15) spojnice

7 Doprava a montáž

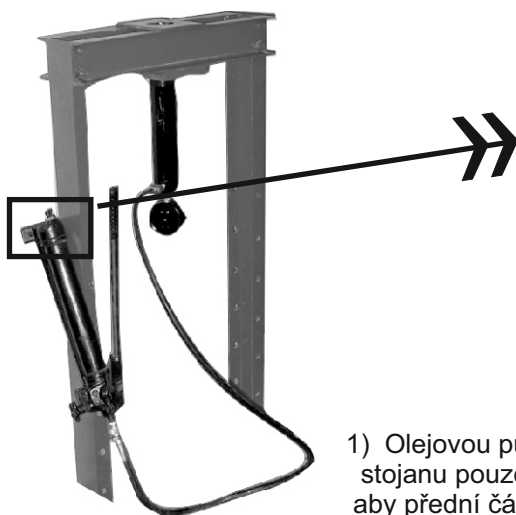

Upozornění! Při manipulaci se strojem a při přepravě je nutné postupovat s maximální opatrností.

Hydraulický lis vyjměte z dřevěného obalu a postavte na pracovní místo. Umístění volte vhodně v závislosti na bezpečnost práce a dostatek místa pro obsluhu. Montáží se rozumí zkompletování kovové konstrukce (nasazení patic na stojny). Manipulace s hydraulickým zařízením je podrobně popsáno v kapitole seřízení stroje.

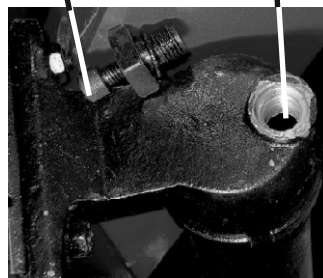
8 Seřízení stroje

Manipulace s hydraulickým zařízením.

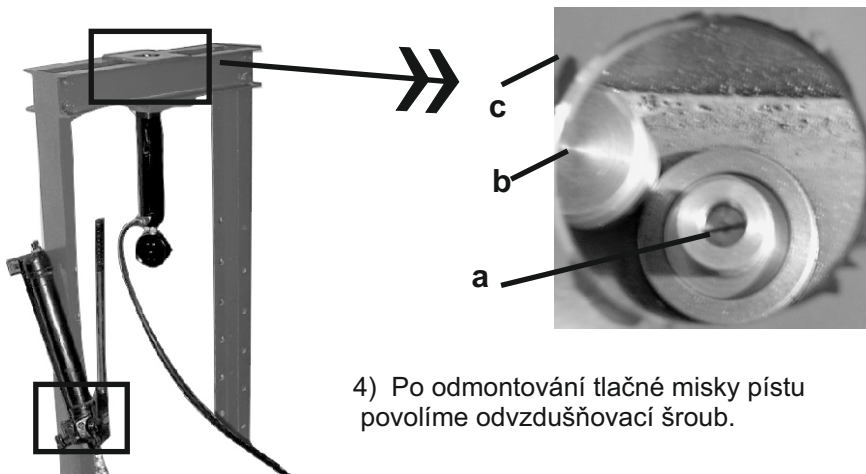

odvzdušňovací
šroub pumpy

nalévací
otvor

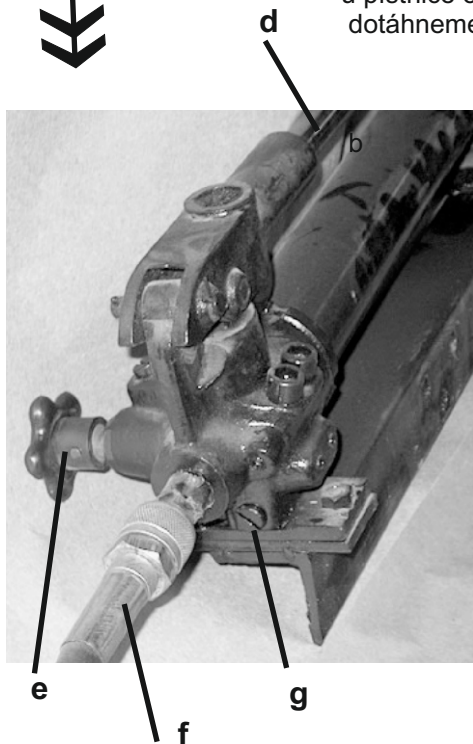

- 1) Olejovou pumpu připevněte ke stojanu pouze na jeden šroub, aby přední část byla směrem dolů.
- 2) Po povolení čtyřhranného šroubu na zadní straně pístnice plochým klíčem 20 mm a jeho vyšroubováním vznikne nalévací otvor.
- 3) Do nalévacího otvoru nalejte hydraulický olej (doporučujeme **Mogul HM 46**) ve množství 0,7 l

4) Po odmontování tlačné misky pístu povolíme odvzdušňovací šroub.

5) Utáhneme vypouštěcí ventil a začneme pumpovat pákou. Ve chvíli, kdy se u pístnice oběví olej, odvzdušňovací šroub dotáhneme a namontujeme misku.

6) Pístnici vyšroubujte z držáku a namontujte jí do držáku tlakoměrem nahoru.

7) Po nasazení stolu na zajišťovací čepy je lis připraven k použití.

- a) odvzdušňovací šroub pístnice
- b) tlačná miska pístu
- c) držák pístnice
- d) páka pumpy
- e) vypouštěcí ventil
- f) tlaková hadice
- g) vypouštěcí šroub pumpy.

Upozornění: Před použitím stroje se seznamte s ovládacími prvky, jejich funkcí a umístěním.

Varování: Před veškerými opravami, seřizováním, údržbářskými činnostmi si vždy přečtěte návod k použití

Upozornění: Hydraulický lis je seřízen již od výrobce! Není nutný zásah do stroje!

Upozornění: Při práci na lisu nepodkládejte lisovaný díl a dbejte na to aby byl vždy v kolmé poloze k pístu lisu!
Hrozí nebezpečí vymrštění lisovaného dílu.

Upozornění: Hydraulický lis nebo jeho části nesmějí být použity na odlišný způsob práce, než je určeno v tomto návodu k použití!

Varování: Páka hydraulického lisu se nesmí nastavovat, mohlo by dojít k poškození zařízení!

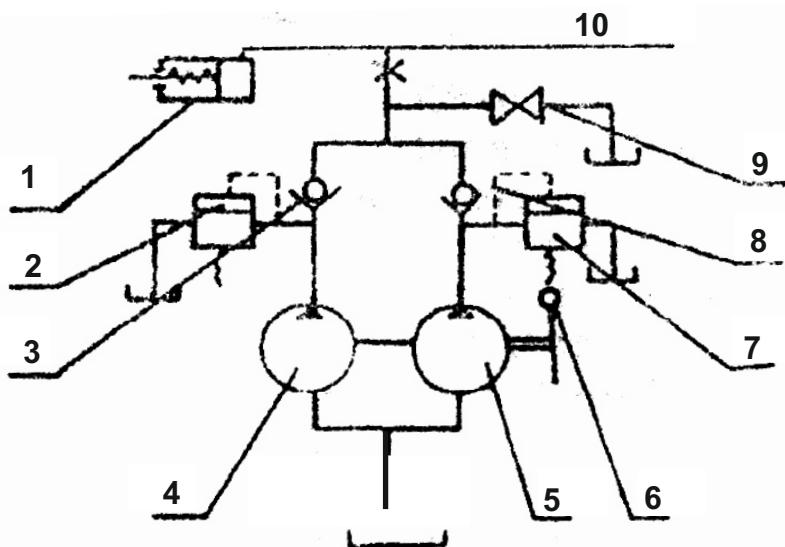
9 Údržba lisu

! Vždy před započatím práce na lisu je zapotřebí zkontrolovat hadice zda nedochází k úniku oleje

- 1) Pokud není hydraulický lis používán, čerpací jednotka (pumpa) by měla mít otevřený vypouštěcí ventilu.
- 2) Periodicky vyměňujte olej (po vypuštění oleje pomocí vypouštěcího šroubu nalejeme hydraulický olej dle postupu popsáném v kapitole "Seřízení stroje"), prodlouží se tak životnost hydraulického zařízení.
- 2) Neseřizujte žádné šrouby, které nejsou v tomto návodu popsáné (vysokotlaké a nízkotlaké jednocestné ventily).
- 3) Pokud zjistíte poškození stroje, okamžitě na stroji přestaňte pracovat a poraďte se s odborným servisem, jak vzniklý problém odstranit.
- 4) Do tlakové jednotky (pumpa) používejte pouze vysoce kvalitní olej.

10 Rozkreslení hydraulického systému

- 1/ hydraulický válec
- 2/ vysokotlaký propouštěcí ventil
- 3/ vysokotlaký jednocestný ventil
- 4/ vysokotlaká pumpa
- 5/ nízkotlaká pumpa

- 6/ píst páky
- 7/ nízkotlaký propouštěcí ventil
- 8/ nízkotlaký jednocestný ventil
- 9/ vypouštěcí ventil
- 10/ vysokotlaká hadice

11 Seznam součástí

Při objednání náhradních dílů, udávejte vždy v zájmu rychlého a přesného vyřízení tyto údaje:

- A) typovou značku přístroje HLR-10U
- B) zakázkové číslo stroje - číslo stroje
- C) rok výroby a datum odeslání stroje

12 Příslušenství a doplňky

Základní příslušenství - jsou veškeré součásti a dílce, které jsou dodávány přímo na stroji, nebo se strojem (je uvedeno v kapitole 1, Obsah balení)..

Zvláštní příslušenství - je doplňující příslušenství, které lze dokoupit. Je uvedeno v aktualizovaném nabídkovém katalogu. Tento katalog dostanete zdarma na vyžádání v našich pobočkách. Případná konzultace o použití zvláštního příslušenství je také možná s naším servisním technikem.

13 Rozebírání a likvidace

Likvidace stroje po skončení jeho životnosti:

- vypustit olej
- demontovat všechny dílce stroje
- všechny dílce roztřídit dle tříd. odpadu (ocel, barevné kovy, pryž,) a odevzdat k odborné likvidaci.

14 Všeobecné bezpečnostní předpisy

1.1 Všeobecně

A. Tento stroj je opatřen různým bezpečnostním zařízením, a to jak na ochranu obsluhy, tak i na ochranu stroje. Přesto nemůže pokrýt všechny bezpečnostní aspekty, a proto obsluhující, dříve než začne na stroji pracovat, musí tuto kapitolu přečíst a porozumět jí. Dále obsluhující musí vzít v úvahu i další aspekty nebezpečí, která se vztahují na okolní podmínky a materiál.

B. V tomto návodu jsou zahrnuty 3 kategorie bezpečnostních pokynů.

Nebezpečí - Varování - Výstraha

Jejich význam je následný.

NEBEZPEČÍ

Přehlédnutí těchto instrukcí může způsobit ztrátu života.

VAROVÁNÍ

Přehlédnutí těchto instrukcí může zapříčinit vážné poranění nebo značné poškození stroje.

VÝSTRAHA (Výzva k opatrnosti)

Přehlédnutí těchto instrukcí může způsobit poškození stroje nebo drobná poranění.

C. Dbejte vždy bezpečnostních instrukcí uvedených na štítcích upevněných na stroji. Tyto štítky neodstraňujte ani nepoškozujte. V případě poškození nebo nečitelnosti štítku kontaktujte výrobní firmu.

D. Nepokoušejte se uvést stroj do provozu dokud jste si nepřečetli všechny návody dodané se strojem

(návod k obsluze, údržbě, seřizování, programování, atd.) a neporozuměli každé funkci a postupu.

1.2. Základní bezpečnostní položky

1) NEBEZPEČÍ

Hrozí na zařízení vysokého napětí, elektrickém ovládacím panelu, transformátorech, motorech a svorkovnicích, která jsou opatřena štítkem. Za žádných okolností se jich nedotýkejte.

- Přesvědčte se před připojením stroje do elektrické sítě, zda jsou všechny ochranné kryty namontovány. V případě nutnosti odstranit ochranný kryt, vypněte hlavní vypínač a uzamkněte jej.
- Nepřipojujte stroj na síť, jsou-li ochranné kryty odstraněny.

2) VAROVÁNÍ

- Zapamatujte si polohu (místo) nouzového vypínače, abyste jej mohli vždy použít.
- Abyste předešli nesprávné obsluze, seznamte se před spuštěním stroje s umístěním vypínačů.
- Dejte pozor, abyste se při chodu stroje náhodně nedotkli některých vypínačů.
- Za žádných okolností se nedotýkejte holýma rukama nebo jiným předmětem rotujícího dílce nebo nástroje.
- Dejte pozor, aby sklíčidlo nezachytilo vaše prsty.
- Kdykoliv pracujete na stroji, buďte opatrný na třísky a na možnost uklouznutí na chladicí tekutině, oleji.
- Nezasahujte do konstrukce a zařízení stroje, pokud to není uvedeno v návodu k obsluze.
- V případě, že na stroji nebudete pracovat, vypněte stroj tlačítkem ovládacího panelu a odpojte přívod energie do stroje.
- Před čištěním stroje nebo jeho periferního zařízení vypněte a uzamkněte hlavní vypínač.
- Jestliže stroj používá více pracovníků, nepřikračujte k další práci, aniž byste dalšímu pracovníku oznámili, jak budete postupovat.
- Neupravujte stroj žádným způsobem, který by mohl ohrozit jeho bezpečnost.
- Pochybujete-li o správnosti postupu, kontaktujte odpovědného pracovníka.

3) VÝSTRAHA - VÝZVA K OPATRNOSTI

- Nezanedbejte provádění pravidelných inspekcí v souladu s návodem k obsluze.
- Zkontrolujte a ujistěte se, že se na stroji nevyskytuje nic rušivého ze strany uživatele.
- Je-li stroj zapojen do automatického cyklu, neotvírejte přístupové dveře ani ochranné kryty.
- Po skončení práce seřídte stroj tak, aby byl připraven pro další sérii operací.
- Dojde-li k poruše v dodávce proudu, vypněte okamžitě hlavní vypínač.
- Neměňte parametrické hodnoty, obsah hodnot nebo jiné elektrické seřizovací hodnoty, aniž byste k tomu měli dobrý důvod. V případě nutnosti změnit hodnotu nejprve překontrolujte, zda je to bezpečné a potom zaznamenejte původní hodnotu pro případ nutnosti ji opětovně nastavit.
- Nezamalujte, nezašpiňte, nepoškozujte, neupravujte ani neodstraňujte bezpečnostní štítky. V případě jejich nečitelnosti nebo ztráty zašlete naší společnosti číslo vadného štítku (číslo uvedené ve spodním pravém rohu štítku), která Vám zašle nový štítek, jenž umístíte na původní místo.

1.3. Oděv a osobní bezpečnost

1) VÝSTRAHA - VÝZVA K OPATRNOSTI

- Svažte si dlouhé vlasy nazad - mohly by být zachyceny a namotány hnacím mechanismem.
- Noste bezpečnostní vybavení (helmy, brýle, bezpečnostní obuv, apod.)

- V případě překážek nad hlavou - v pracovním prostoru, noste helmu.
- Noste vždy ochrannou masku při obrábění materiálu, ze kterého se uvolňuje prach.
- Noste vždy bezpečnostní obuv z ocelovými vložkami a s olejuvzdornou podrážkou.
- Nenoste nikdy volný pracovní oděv.
- Knoflíky, háčky na rukávech pracovního oděvu mějte vždy zapnuté, abyste předešli nebezpečí namotání volných částí oděvu do hnacího mechanismu.
- V případě, že nosíte vázanku nebo podobné volné doplňky oděvu, dávejte pozor, aby se nenamotaly do hnacího mechanismu (aby nebyly zachyceny rotujícím mechanismem).
- Při nasazování a odebírání obrobků i nástrojů, jakož i při odstraňování třísek z pracovního prostoru používejte rukavice, abyste si ochránili ruce od poranění ostrými hranami a žhavými obrobenými komponenty.
- Na stroji nepracujte pod vlivem drog a alkoholu.
- Trpíte-li závratěmi, oslabením nebo mdlobami, na stroji nepracujte.

1.4. Bezpečnostní předpisy pro obsluhu

Neuvádějte stroj do provozu, dokud jste se neseznámili s obsahem návodu k obsluze.

1) VÁROVÁNÍ

- Uzavřete všechny kryty ovládacích panelů a svorkovnic, abyste předešli poškozením způsobeným třískami a olejem.
- Překontrolujte, zda nejsou poškozeny elektrické kabely, aby únikem elektrického proudu nedošlo k úrazům (elektrický šok).
- Kontrolujte pravidelně, zda bezpečnostní kryty jsou správně namontovány a zda nejsou poškozeny. Poškozené kryty okamžitě opravte nebo nahraďte jinými.
- Stroj s odstraněným krytem nespouštějte.
- Nedotýkejte se chladicí kapaliny holýma rukama - může způsobit podráždění. Pro obsluhu trpící alergií platí speciální opatření.
- Neupravujte trysku chladicí kapaliny za chodu stroje.
- Při odstraňování třísek z plátku nástroje používejte rukavice a kartáč - nikdy neprovádějte obnaženými rukama.
- Před výměnou nástroje zastavte všechny funkce stroje.
- Při upínání polotovarů do strojů nebo při vyjímání obrobených dílců ze strojů, které nemají automatickou výměnu obrobků, dbejte, aby nástroj byl co možná nejdále z pracovního prostoru a aby se neotáčel.
- Neotírejte obrobek nebo neodstraněné třísky rukama ani hadrem, dokud se nástroj otáčí. K tomuto účelu zastavte stroj a použijte kartáč.
- Za účelem prodloužení pojezdu osy neodstraňujte nebo jinak nezasahujte do bezpečnostních zařízení jako jsou dorazy koncových spínačů nebo neprovádějte jejich vzájemné zablokování.
- Při manipulaci s díly, které jsou nad Vaší možnost, vyžádejte asistenci.
- Nepoužívejte zvedacího vozíku nebo jeřábu a neprovádějte práci vazače, pokud k tomu nemáte schválené oprávnění.
- Při používání zvedacího vozíku nebo jeřábu se předem přesvědčte, že v blízkosti těchto strojů se nevyskytují žádné překážky.
- Vždy používejte standardní ocelová lana a vázací prostředky, které odpovídají zatížení, které mají přenášet.

- Kontrolujte vázací prostředky, řetězy, zvedací zařízení a ostatní zvedací prostředky před použitím. Vadné části ihned opravte nebo nahraďte novými.
- Zajistěte preventivní opatření proti ohni kdykoliv pracujete s hořlavým materiálem nebo řezným olejem.
- Za prudké bouře na stroji nepracujte.

2) VÝSTRAHA - VÝZVA K OPATRNOSTI

- Před zahájením práce zkontrolujte, zda jsou řemeny správně napnuty.
- Překontrolujte upínací a další přípravky, abyste zjistili, zda jejich upínací šrouby nejsou uvolněny.
- S rukavicemi na rukou neobsluhujte vypínače na ovládacím panelu, mohlo by dojít k nesprávné volbě nebo k jinému omylu.
- Před uvedením stroje do provozu nechte zahřát vřeteno a všechny posuvné mechanismy.
- Zkontrolujte a ověřte, zda během obrábění nevzniká abnormální hluk.
- Zabraňte akumulaci třísek během silového obrábění. Třísky jsou velmi žhavé a mohou zapříčinit požár.
- Když je série operací skončena - vypněte vypínač řídicího systému, vypněte hlavní vypínač a pak vypněte i vypínač hlavního přívodu proudu.

1.5. Bezpečnostní předpisy pro upínání obrobků a nástrojů

1) VAROVÁNÍ

- Používejte vždy nástroj vhodný pro danou práci, který odpovídá specifikacím stroje.
- Otužené nástroje vyměňte co nejdříve, jelikož jsou často příčinou úrazů nebo poškození.
- Dříve než uvedete do pohybu vřeteno, zkontrolujte, zda jsou všechny části řádně zajištěny (upnuty).
- Při namontovaném příslušenství na vřetenu nepřekračujte dovolené otáčky.
- Jestliže použité příslušenství není zařízením doporučeným výrobcem, ověřte u výrobce bezpečnou použitelnou (doporučenou) rychlost.
- Dbejte, abyste se nezachytili prsty nebo rukou ve sklíčidle či v opěrkách.
- Pro zvedání těžkých sklíčidel, opěrek a obrobků používejte příslušné zvedací zařízení.

2) VÝSTRAHA - VÝZVA K OPATRNOSTI

- Přesvědčte se, že délka nástroje je taková, aby nástroj nezasahoval do upínacího přípravku jako je sklíčidlo nebo do jiných předmětů.
- Po namontování nástrojů a obrobku proveďte zkušební pracovní postup.
- Pro obrobek měkkých čelistí překontrolujte, zda dokonale obrobek upínají a že tlak sklíčidla je správný.
- I když držák nástroje může být namontován zleva nebo zprava, přesto překontrolujte jeho správnou polohu.
- Nepoužívejte měřicí zařízení nástroje (nebo jednotku měřicího zařízení délky) dřívě, než se přesvědčíte, že ničemu nepřekáží.

